

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 „ Egyes szám ára 30 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvántartási közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A humanizmus érdekében.

A míg az embernek nem volt nagyobb egyéni értéke, mint a melyet az állattan tulajdonított neki, addig is megütközést kelthetett, ha bármilyen okból teljesen levetkőztették, vagy az erősebb, a hatalmasabb jogán törvényes formaságokkal kényerétől megfosztották. De ma, a mikor a humanizmus jelszava mozgatja a világot, az efféle shylokizmusnak már nem szabad többé érvényesülni. Hiszen az ember fogalmát, még nem meríti ki az a természetrajzilag határolt egyén a kit a keresztvizre tartanak, a hittelekezet, a társadalom tagjává felavatnak. Az emberi fogalom számtalan attribútummal gyarapodott, melyek a fejlődés folyamán — úgy szólván — az egyén lényegévé váltak s a természeti jog épp úgy elválaszthatlan az egyéntől mint a társadalmi jog.

És ez a társadalmi jog megkívánja, hogy ne legyen szabad az embert önhibáján kívül az érvényesülésben megakadályozni, megbélyegezni, vagy földönfutóvá tenni.

Két törvényjavaslatban látjuk a kormányznak ezt czélzó törekvését. Egyik a közigazgatás szervezéséről szóló, másik a butor és ruházat lefoglalását tiltó törvényjavaslat.

Mindkettőben a humanizmus érzete vezérli a magas kormányt.

Nem foglalkozunk a közigazgatási törvényjavaslat politikai vonatkozásai, adminisztracionális természetű intézkedéseivel, csak is a közigazgatási tisztviselők helyzetének biztosítását czélzó rendelkezését üdvözljük.

Milyen volt eddig s milyen még ma is a választott közigazgatási tisztviselő helyzete?!

Nagyon elszomorító.

Nem elég, hogy a három-, illetőleg hat évenkénti választásra való tekintettel gatszülőroznia kell felfelé és lefelé, de kedvében kell járnia mindazoknak, kik az új választásoknál szavazattal, vagy egyébként befolyással bírnak; hanem Isten tudja hány felettes hatóság rendelkezésének kell eleget tennie, különben rendbirságolják, vagy fegyelmi uton elcsapja az, a ki működése, magatartása ellen kifogást tesz s egy személyben vádlója és bírja.

És jogállamban, ezt az anomáliát szentesíti a törvény.

Tudunk rá esetet, hogy éppen a legmagyarabb vármegyében, pár év alatt majd az egyik, majd a másik politikai párt jutott uralomra s a melyik a hatalmat a kezébe ragadta, a másik párt által alkalmazott tisztviselőket fegyelmi uton elmozdította, vagy annyira üldözte, hogy földönfutóká lettek, kényerüktől megfosztottak. Oh a politika a legkegyetlenebb szörnyeteg. Az egyén tisztessége, családi állása, megélhetése, mind nem szent előtte. A politika csak egyet ismer: az ural-

mat, melyért lábbal tiporja az egyéni s társadalmi jogot.

Ha ennek az inhumánus rendszernek véget vet az új közigazgatási törvény, akkor ezer és ezer család nyomasztó helyzetén segít s tért nyit az egyéni s társadalmi jog, valamint a hivatás-szerű törekvés érvényesülésének. Az eddig ismert törvényjavaslat ezt czélozza. Ezért üdvözljük há-lás elismeréssel.

A másik törvényjavaslat értelmében ezentul nem fogják többé lefoglalhatni az ember butorát. A javaslat kútforrása mindenestre szintén a leg-őszintébb humanizmus. Mert ha civilizált korban élünk, akkor a civilizáció törvényeinek összes társadalmi berendezéseinkben érvényesülniök kell.

Ez is társadalmi s egyéni jog.

Hány ember züllése, romlása, öngyilkossága, hány rablógyilkosság, árulás és család kútfeje volt a kegyetlen végrehajtási törvény. Nehány forint tartozás fejében elvették a családfő mindenét, nem maradt egy párnája, a mit kis gyermeke feje alá tehetett, nem maradt rongya, a mivel szeretteit betakarhata volna. Csoda volt-e, ha hitét veszítve szembeszállott a fennálló renddel az ilyen szerencsétlen.

Ideje volt tehát, hogy a kormány ennek a pusztításnak, a mely legtöbb esetben kapzsiságból, uzsorából eredt, véget vessen; mert sok embert szerencsétlensége és nem önhibája dönt adósságba.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Az ideálista.

(Vége.)

Málvai Valéria egyedül ült szobájában. Boldog volt, hogy végzete összehozta azon férfival, ki egész lényét fogva tartotta. Mennyi könnyet hullatott, hány sohaj szakadt fel keblemből!... Jól sugta szíve, hogy ne menjen férjhez, mert ő el fog jönni s ime eljött....

— Ó, ha vágyam teljesülne, ha ő az enyém lenne ha ő is szeretne! mily boldog volnék!...

Dr. Sekély Gábor hazaérve, szobájában elmerengett. Érezte, tudta, hogy szereti azt a leányt. Kiolvasta annak ragyogó szeméből a viszontszerelmet s ennek tudatában nagyon boldog volt. Önkénytelenül elhagyják ajkait a boldogság sugalta szavak:

— Hát mégis csak fölviradt rám boldogságom hajnala!...

Másnap midőn újból a leány látogatására indult, elhatározta, hogy megvallja neki szerelmét s megkérdi akar-e neje lenni.

Valéria szívdobogva várta az orvost, többször kinézett az ablakon s midőn jönni látta őt, gyöngye pirómlott el arczán, szemében az öröm csillogott.

Ismét szemben ültek egymással.

Lehet-e tudományos dolgokról beszélni, midőn a szív követeli a magáét?... Van-e oly arcz, mely hideg nyugalmat tud színlelni, midőn benn a kebelben úgy ver a szív s oly jól eső fájó érzélem ömlik rajt végig?... Nincs!...

O, a sóvágó tekintetek, az akaratlanul elröppenő sohajok, mily, világosan mily érthetően beszélnek mély, titkos érzelméről!...

És a rokon lelkek megértették egymást.

Gábor felállott s susogta:

— Szeretlek és kezéd birásáért esedezem.

A leány odaborult vállára és sirt örömeiben.

A villogó két szempár ismét találkozott s a két szerelmes lélek egy végtelen esőben egyesült. És az ajkáról elröpillő szenvedélyes szavak, mennyi érzelméről tanuskodnak.

— Valéria!...

— Gábor!...

Susognak jövőről, boldogságról, mely oly fényesnek, kecsesgötönök ígérkezik.

Gábor karjaiba zárta a leányt, megcsókolta ájkát, kezét s aztán távozott.

Mindketten szerették egymást, mindkettő boldog volt.

A férfi hitte, hogy feltalálta ideálját, a nő tudta: boldogságát.

Pár nap múlva megtörtént az eljegyzés s egy hó múlva az esküvő.

Sokan irigyelték az ifjú asszony sorsát és nem győztek eléggé bámulni, hogy az a tekintélyes orvos egy vagyontalan, szegény leányt egy tanítónőt vett nőül.

És ők nagyon boldogok voltak.

Gábornak, mint kitűnő orvosnak sok beteget volt s kezdtek kartársai irigykedni rá, hogy oly népszerűségnek örvend.

Midőn pedig megtudták, hogy a szegényebb betegeket ingyen gyógykezeli, valósággal gyűlölni kezdtek, feltámadt bennök a kényéirigység.

Egy alkalommal dr. Fenyvesi kartársai előtt így kiáltot fel:

— Barátaim, ez már sok! Ha soká így tart a dolog, akkor mi elpályázhatunk innen.

Kartársai nevettek, mert hisz a legjobban jajgató Fenyvesi volt köztük leggazdagabb s egyedül ő volt az, ki nem mert kerékpárra ülni nehéz termete miatt, félve, hogy összetörök alatta a bicikli.

Sekély Gábor nagymérvű elfoglaltsága mellett sem hanyagolta el bájos, ifjú nejét s minden üres idejét az asszonynak szentelte. Olyan boldognak érezte magát, ha nézhetett annak ragyogó fekete szemébe s a napi fáradságokat keblén, szerelmes szavakat susogva pihenhetette ki.

Valódi paradicsom volt a házasetetik.

Egy napon koesi állt meg Sekély orvos kapuja előtt s abból egy elegáns ifjú ur szállott ki.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos telt-ségét. A testbört barsony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát, semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz-t beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. sz.

A civilizáció, a humanizmus követelménye, hogy az ily adós joga is védelemben részesüljön és ne csak a — többnyire — uzsorás hitelezők, lélekfűzők és bírák érdeke nyerjen kielégítést az adósok megrontása, tönkretétele árán.

Az emberi jogok, a humanizmus szempontjából mind a két törvény üdvös, áldásos leendő.

A községi közgyűlésből.

Folyó hó 12-én délután 3 órára halasztott el a f. hó 8-ára kitűzött, de a képviselők esékely száma miatt meg nem tarthatott közgyűlés. Ez uttal is kevesen jelentek meg, de az ügyek sürgős volta miatt a közgyűlést megtartatták, melyen jelen voltak: Jakabfi Rezső bíró, Weisz Samu, Stern Adolf, Varjassy István Kósa Mihály, Ilie Dumitru, Sottinga Vajna Tódor közs. képviselők és Dombora László jegyző.

A közgyűlési tagok ünnepi feketébe öltözve jelentek meg, tudva, hogy a Felsőnének hetvenedik születése napjának évfordulója alkalmából hozzá intézett üdvözlőlevelekre vonatkozólag a Nemzethez intézett szövege fog felolvastatni, melyet a gyűlés megnyitása után állva hallgatták meg a közgyűlés tagjai s elnök indítványára az alattvalói hűség, ragaszkodás és hódolat nyilvánítás kifejezése mellett jegyzőkönyvbe iktatott a közgyűlés s a jegyzőkönyvet nyomban alá írták az összes jelenlévők.

Ezután a hódoló tisztelet jeléül 15 percznyi szünet tartatott.

Délután 4 órakor elnök a folytatolagos közgyűlést megnyitja s bejelenti a póttárgysorozatba felvett ügyeket, melyek a közgyűlés határozata szerint a meghívón kitűzött ügyek elintézése után tárgyaltnak.

Az előjáróság jelentést tesz a folyó évben hozott határozatok elintézéséről. Tudomásul vétetett.

Az 1898. évi pótköltségvetés szabályszerű közhírre vétel után előterjesztetve, az előjáróság bejelenti, hogy ezen ügy már képezte a közgyűlés intézkedésének tárgyát s hogy azért kellett utólag pótköltségvetést készíteni, mert a rendes költségelölányzatból a vármegye törvényhatósági bizottsága törülte a tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet javadalmazására felvett azon összeget, melyet a különvétel előtt Livazény fizetett s így pótköltségvetésben kellett megfelelő fedezetről gondoskodni.

Az indokolást a közgyűlés helyeslőleg tudomásul véve a pótköltségvetést s ennek alapján 20% községi adó kiadását elfogadja s a határozatot törvényhatósági jóváhagyás alá felterjesztetni rendeli.

Az 1899. évi községi zárszámadás bemutatván,

annak megvizsgálására Kósa Mihály és Ulmann Lipót közs. képviselők, jelentéstétel kötelezettsége mellett kiküldetnek.

Az 1899. évi pótköltségvetést illetőleg ugyanazon körülmény forogván fen, mint az 1898-ra nézve, annál fogva ezt is elfogadja s ennek alapján 30% pótdó kiadását a közgyűlés elhatározza s a törvényhatóság jóváhagyását kéri.

Az 1901 évi községi költségelölányzatot előzetes közszemlére-tétel után az előjáróság azon jelentéssel terjeszté elő, hogy arra vonatkozólag észrevétel senki által sem adatott be. Részletes és beható megvitatás után a képviselői közgyűlés 26% pótdó kiadását mellett 26.200 kor. 16 fill. bevétellel, 26.090 kor. 42 fill. kiadással s 109 kor. 74 fill. maradvánnyal záruló költségvetést elfogadta s jóváhagyás végett a várm. törv. hat.-bizottsághoz felterjesztetni rendeltet. (Az előjáróságot lapunk előző számában részletesen, tételenként ismertetük. Szerk.)

A község területén szedhető vásárvám és helypénzek díjszabása tervezetének kidolgozásával: az előjáróság Weisz Samu, Ulmann Lipót, Heinrich Viktor és Pick Samu községi tagok megbízatnak.

Faiskola létesítése tárgyában kiadott felsőbbhatósági rendelet folytán az 1894. XII. t. cz. 43 §-a alapján kéri a képviselőtestület Petrozsény községet ezen kötelezettség alul felmenteni, minthogy a község e célra alkalmas területtel nem rendelkezik, de a bányatársulat, illetve kincstári-faiskola művelési-, fenntartási költségeihez hozzájárulni hajlandó.

A zsilvölgyi m. kir. közszénbányahivatalnak a petrozsényi iskolák fejlesztésére vonatkozó átiratára a közgyűlés kijelenti, hogy bár mennyire szívén viseli a népművelés magasabb érdekét; tekintettel arra, hogy ezidőszert is már anyagi képességét kimerítő mérvben — évenként 5300 koronával — hozzájárul a kulturális előmozdításához s tekintettel arra, hogy a község adminisztráció terheit 26%-os pótdó kiadásával mellett viseli; annál fogva a legnagyobb sajnálattal a képviselőtestület a jelzett célra újabb áldozatot nem hozhat s így nem járulhat az előjáróságnak azon javaslatához, hogy 10 évre beosztva 30% pótdó állapítsassék meg a jelzett célra.

A járás főszolgabírósa felsőbbhatósági rendelkezés folytán a vágóhid bérbeadására vonatkozó szerződés felmondását és a vágatási díjaknak házi-kezelését meghagyó utasítása folytán köteleességévé tétetett az előjáróságnak, hogy a bérszerződést haladéktalanul felmondani el ne mulasztja.

Járási főszolgabíró felhívja a községet, hogy a szolgabíró hivatal részére beszerzendő írógép költségeire 100 koronát szavazza meg.

Minthogy a közzérdekű körendeletek sokszorosítása céljára évenként 12 koronát a község a vármegye alispáni hivatalához beszállítat, az érintett célra a kívánt összeget a közgyűlés nem szavazhatja meg annál is inkább, mert fedezeti-alappal nem rendelkezik.

Dombora László jegyző az állami közigazgatás közvetítésével s a községi adminisztráció ellátásával felmerülő s folyton szaporodó teendőkre való tekintettel még egy díjnoki állás rendszerezését kéri.

Az ügynek napirendre tűzését a közgyűlés elhatározza s az 1886. XII. t. cz. 110 §-a értelmében leendő tárgyalására f. é. október hó 12. napját kitűzi.

Az 1899. évi 43. t. cz. értelmében ezen év végén fogantatandó népszámlálás költségeinek fedezéséről a jövő évi költségvetés terhére már gondoskodva lévén az erre vonatkozó rendelet tárgyaltnak. Megbízott azonban az előjáróság, hogy a szükséges előintézkedéseket a veendő felsőbb utasítás értelmében eszközölje s annak idején tegyen a közgyűlésnek előterjesztést.

Greiser János és társai aziránt folyamodtak, hogy a községi vágóhid közüzemiségi és közegeztetési tekintetéből mostani helyéről máshova helyeztessék és az ahhoz vezető esatorna hason okokból beszüntetessék.

Tekintettel arra, hogy a községi vágóhid se felfűtésénél se berendezésénél fogva rendeltetésének meg nem felel; tekintettel továbbá arra, hogy a községi építkezések terjedésének útjában van: annál fogva az előjáróság, Heinrich Viktor közs. képvis. és mérnök, továbbá az állatorvos megbízatnak, hogy a községi vágóhid telkének, illetve helyének javaslata hozásával kapcsolatosan tervet és költségvetést készítsenek s azt lehetőleg sürgősen bemutatni igyekezzenek.

Krausz József és társainak a vásár- és piaci helypénzszedési jogért fizetett 1600 korona bérösszegnek 1000 koronára leendő leszállítása iránt beadott kérelmére fölött a közgyűlés ezáltal nem határozhatott, minthogy még nem lehet tudni, mikor állítatik helyre az árvíz által megrongált utak a közlekedés. Egyébként, jogában áll bérletről a jövő évre felmondani a bérletet.

A járási szolgabírói hivatalnak Velicska Sztitya József, Józsefvits Jakab és Burz Tódor illetőségűre vonatkozó felhívása folytán határozatilag kijelenti a képviselőtestület, hogy a nevezettek illetőségét nem ismeri el.

A községi választók névjegyzékének összeírására kiküldött bizottság megbízatásában eljárva a közgyűlés elrendeli, hogy a legszélesebb körben s a legki-terjedtebb módon eszközözendő előzetes közhírre vétel mellett a községi választók névjegyzéke közszemlére kitétessék s a törvényszabta eljárás fogantatásának arányában, hogy az végleges s jogörvényes legyen.

A malea-utcai lakosok egy kérvényt nyújtottak be a képviselőtestülethez, melyben felkéri a közgyűlést, hogy foglaljon állást az ott létesíteni szándékoltt éjjeli tivornyahely engedélyezése ellen. Egyidejűleg bejelenti az előjáróság, hogy a járási szolgabíró által a jelzett ügyben véleményes jelentéstételre felhivatott s tendő jelentésében kifogja fejteni azon indokokat, melyek az engedély megadása ellen szólnak s ezzel kapcsolatosan helyén valónak véli, hogy a malea-utcai lakosok kérelmére is hivatalból áttétessék a szolgabírói hivatalhoz.

Bemutatta magát az orvosnak:

— Cserei János, földbirtokos vagyok.

— Mivel lehetek uraságodnak szolgálatára?

— Uram, ifjú nőm van. Otthon beteg fekszik s kérem orvos urat az alig két óra járásnyira fekvő birtokomra sziveskedjék kikocsizni velem s megvizsgálni nőmet.

Nemsokára utban voltak.

Utközben elmondta Cserei, hogy X. megye alispánjának leányát vette el s hogy mennyire szereti nejét, Margitot.

Sekély Gábor elsáppt, régi ideálját, Margitot kell gyógykezelnie. Nem szolt egy szót sem az utitárs-hoz. Csak ült a kocsiiban s a gondolatok sokasága kóvalyogott fejében.

Tehát viszont látja őt... Vajjon minő helyzetben?... Megtudja tőle, hogy boldog-e?

Gondolataiból utitársa riasztotta fel:

— Megérkezünk orvos ur.

Sekély orvos valamin spegett s ingadozó léptekkel követte az ifjú férjet.

A folyósón megállottak:

— Innen a második ajtón tessék bemenni, ott van az ő hálószobája — mondá a férj s ő az előszobában egy székre ereszkedett.

Gábor dobogó szívvel lépet a jelzett szobába s láttára a szobaleány eltűnt. Magára maradt a beteggel. Pedig úgy szerette volna, ha valaki még a szobában marad...

Odá lépett a beteg nőhöz, kezét megfogta.

Oh mit érzett e pillanatban!... Az egykori szépségnek csak romja volt, ki előtte feküdt. Szemei előtt

összefolyt minden s két könyecsepp gördült lasan alá szemeiből s oda hullott a beteg zifaló keblére...

A beteg nő felnyitotta szemeit s révedezve nézett körül. Megismerte az orvosban Gábort.

— Gábor!... — sikoltott fel. Te vagy, eljöttél?! ... Ugy-e itt maradt most mindig. Még szeretsz!..... Ugy-e szeretsz?.. Mond no hogy szeretsz!.....

— Csendesen Margit, az égre, csendesen. Férjed a tulsó szobában van... Én nem vagyok semmi, senki: csak a te orvosod.

— Igaz... Nem szeretsz... Nekem férjem van neked nő!... De azért segíts rajtam. Szerelmünk emlékére kérlek adj valami szert, melytől meghalhaszak. Nem bírom már tovább magamba zárni fájdalommat, mely lassan emész. Megbántam, hogy visszacsereletem a jeggyűrűt. Szeretlek még mindig. Szüleim kényszerítettek, hogy férjhez menjek.

S mit tehettem?... Engedelmeskednem kellett!... Érzem, nincs sok hátra, de a te neveddel ajkamon halok meg. Nőd van, nem kívánom hogy szeress, csak gondold néha rám. Csókolj meg s az meggyógyít engemet!...

A férfi habozott. De azoknak a kék szemeknek megtört fénye odatalált a szívébe s önkénytelenül hajította le fejét a beteghez.

Az karjait görcsösen fonta nyaka körül s csókolt, csókolt, míg erőtlennül vissza nem hanyatlott párnái közé.

Vizsgálni kezdte a beteget az orvos. Hallgatta a szív verését.

Ily közel látni a menyét, honnan elűzetett, s az üdőt, mely tőle megtagadtatott. Teljes önuralomra volt szüksége, hogy mint orvos teljesítse kötelességét.

Megirta a receptet, aztán odalépett a beteghez, az ismét felnyitotta szemét. Buesura nyujtotta kezét.

— A nő odavonta magához.

— Csak meg egyszer csókolj meg.

Alig birt az orvos menekülni, kibontakozni a görcsösen üledő karokból.

Kilépett az előszobába. Az ifjú férj szembe jött vele.

— Orvos ur! van-e remény! — kérdé a férfi aggodalommal.

— Ön erős férfi; legyen mindenre készen... Amit megtehetek, mindent megteszek. Egyébiránt bizzunk Istenben.

Együtt kocsiáltak be a városba. Az orvos lakására ment, Cserei a gyógyszerért.

Sekély Gábor meg volt rendülve. Mint egy öreg ember botorkált végig az utczán s midőn lakására ért szép neje megdöbbsent látására, annyira ki volt kelve színeből. Vonzái dultak s szemei bágyadtak voltak, melyhez hozzájárult a sápadt arc is.

A szerető hitves gyöngédséggel párosult aggodalommal kérdezte:

— Gábor, szívem, mond mi bajod?!

A férfi nem felelt.

A nő csókjaival borítá el a férfit s aztán vigasztalni igyekezett. Ez sem használt.

Ekkor odaborult férjének a vállára és hangosan zokogott.

Az igazán szerető nő megérti a férfi néma fájdalmát és osztozik benne.

Valeria tudott szeretni igazán és osztozott a férj néma fájdalmában, bár nem ismerte azt.

A közgyűlés helyeslőleg osztja az eljáráság alásfoglalását s az ügynek tárgyalásától eltekint.

(Ezen ügygel kapcsolatosan, tárgysorozaton kívül Dombora L. jegyző egy bünvádi eljárás tárgyát képező esetet jelentett be, mely bírói vizsgálatot vonand maga után s így a közgyűlés nem tárgyalta.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Erzsébet királyné halálának második évfordulója alkalmából f. hó 10-én Petrosényi közönsége kegyeletes megenlékezésének lélekemelő módon adott kifejezést felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. A házakon gyászlobogók lengtek s a közönség a templomokban mondott buzgó imádságot díszített királynénk lelki üdvéért s áhitattal emlékezett meg annak áldott jóságáról, nemzetünk iránt tanúsított nagy szeretetéről. A római, kath. templomban Szűcs János főesperes-plebános mondott requiemet; az ev. ref. templomban Kósa Mihály lelkész megbíró emlékszedőben s imában magasztalta boldogult királynénk női erényeit, szívemességét s a magyar nemzet iránt mindenkor nyilvánított jó indulatát. Pelger Mihály lelkész az ev. ref. templomban tartott gyász-isteniszteletet s szép alkalmi beszédben áldva emlékezett meg üdvözült nagyszonyunkról. Az izraelita templomban Leitner József h. rabbi végezte a gyász-isteniszteletet s igen szép emlékszedőket és imát mondott.

Kinevezés. Királyi Felső Szabó Jenő dévai alügyész a décsi kir. törvényszékhez bírónak, Parasztay Gyula debreczei kir. táblához berendelt aljegyzőt a körösbányai kir. járásbíróhoz albirónak nevezte ki. — Az igazságügyi miniszter Kiss Ferenc dévai kir. törv. széki írnokot Hátszegre segéd-lelkönyvvezetőnek nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Klimó Mihály dévai reáliskolai tanárt Budapestre helyezte át.

Halálozás. Magyar-eszterváci Miske Gyula kudzsiri római kath. plébános folyó hó 8-án reggel 5 órakor agyhüvelyes következtében váratlanul elhunyt. Temetése folyó hó 10-én d. e. 9 órakor ment végbe az egész közönség mely részvéte mellett. Az egyházi szertartást János Ernő piskitelepi esperes-plebános és püspöki megbízott, valamint Pap József honoldi plébános végezte. Az esperes szép beszéddel búcsúzott el barátjától. Az Egek ura adjon neki örök nyugodalmat.

Baleset. Sebő Jenő m. á. v. hivatalnok, tart. es. és kir. hadnagy lába a Szászrégen környékén

tartott hadgyakorlatok alatt szolgálattétel közben kifesződött s a maros-vásárhelyi kórházba szállították, honnan további gyógykezelés végett a budapesti katonai kórházba vitette magát, hol lábujja már annyira javult, hogy pár nap múlva állomáshelyére, Petrosénybe hazatérve, szolgálati teendőit végezheti.

Közgyűlés. A Hunyadvármegyei községi és körjegyzők egylete 1900. évi szeptember 22-én, délután 3 órakor, Piskitelepen, a Swoboda-féle szálló nagytermében rendes évi közgyűlést tart, és ezt megelőzőleg, délelőtt 11 órakor, ugyanott lesz választmányi ülés.

Hangverseny. A Salgó-tarjani községéből részvénnyel társulat bányazenekara által 1900. szeptember 8-án a Prokopp-féle vendéglőben megtartott hangverseny minden tekintetben fényesen sikerült. Petrosényi és a vidék társadalmi életének elítje igen szép számmal volt képviselve s osztatlan érdeklődéssel gyönyörködött a kitűnő zeneprodukciókban. A műsorra kitűzött Lortzing A.: Nyitány „Czár és ács” című operából, Strauss J.: „Künstlerleben” keringő, Donizetti: „Cavatina”, Menzel: „Süßes Sehnen” románc, Hamm: „Dreigespräch”, Komzak: Egyveleg, mellett még több klasszikus zenealkotást mutatott be a zenekar azzal a díszes és művészi összjátékkal, melyet a zenekartól már megszokott a közönség. Hangverseny után táncz következett mely vidám hangulat mellett hajnal közeledteig tartott. A pártját ritkító zenekar hangversenyei iránt ily örvendetes érdeklődés már régen nem nyilatkozott. A közönség zajosn megtapsolta a derék zenészeket és jeles karmestert. Már az osztatlan nézet-nyilvánításhoz esatlatkozva konstatáltuk, hogy a zenekar a tánczdarabokat, a csárdást is oly gyújtó, elragadó hatással játsza, hogy ezért a közönség tetszés nyilatkozata, külön elismeréssel is adózott.

Bucsu-tánczvizsga. A folyó évi október hó 1-én katonai szolgálatra bevonuló petrosényi iparos ifjúság 1900. szeptember hó 22-én (szombaton) a „Wagner” szálloda nagytermében zártkörű bucsu-tánczvizsgát rendez. Belépti-díj: Személyjegy 1 kor. Családjegy 2 kor. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a szegény gyermekek felruházására fordítatik. Tekintettel a jótékonykezelt felülírtetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Felhívjuk reá az érdeklődők figyelmét.

Veszélyes híd. Említettük már, hogy a vasúti állomáshoz vezető utból kiágazó s a „Felső-Zsilvölgyi Községéből-Társulat” irodája felé juthatás közvetítőszolgálat híd olyan állapotban van, hogy valóságos istenkísértés fényes nappal is azon átkelni. Azt hittük — illetékes helyről vett biztosítás folytán —, hogy az használhatóvá tételre, de sajnos, még rozzantabb állapotban van, mint volt. A híd deszkáin akkora lyukak vannak, hogy felnőtt ember is könnyen a mélységbe zuhanhat, különösen éjjel, midőn a petrosényi világosság fényeskedik. Lámpa nincsen a közelben. A hídnek nincsen korlátja, gerendái rothadtak s deszkái hiányoznak. És a közönség központján, egyik főforgalmi vonalon lévő ezen hidra, — mint számtalan egyébre — nem gondolt senki. Majd ha valaki ott nyakát, vagy lábát törí, talán ráfordít az eljáráság egy kevés figyelmet és 5—6 koronát. Mert csak ez kellene, hogy a híd járhatóvá tessenék.

Kossuth-kocsik a piski-petrosényi vonalon A vármegye alispánjának javaslata következtében elhatározták a várm. közg. bizottsága a m. kir. államvasutak igazgatóságát felkérni, miszerint intézkedjék az iránt, hogy a piski—petrosényi vasúti vonalon, hol a személyforgalom nagymérvő növekedése dacára még mindig a régi és az utasokra nézve kényelmetlen személykocsik vannak használatban, — új, az igényeknek megfelelő Kossuth-kocsik vétessenek használatba.

A papíráruk áremelése. Ausztria mérvadó nagy papírgyárai f. hó 6-án értekezletet tartottak, melyen kifejtették, hogy az eddig felemelt papíráruk nem állanak arányban a nyers- és fűtőanyag folytonos emelkedésével. Ennek folytán a papíráruk újabb emelkedése szükségessé válván, a gyárak elhatározták, hogy ezen újabb áremelkedést legközelebb keresztülvizsík. Ezen áremelkedés kétségtelenül Magyarországon is maga után vonja a papíráruk áremelkedését.

A Vezuv háborog. A nápolyi titzhányó megint nyugtalankodik. A kráterből, mely fölött sürű füstfelleg terül el, nagy lávatömegek dobódnak fel, helyel-közzel 300 méternyire. A helyzet még nem veszélyes, de a kráterhez senkit közelíteni nem engednek. A lakosság nyugodt. A kitörési jelenségek kétségtelenül növekedni fognak, de baj nélkül mulnak el. A környékbeli lakosság nagy tömegekben Nápolyba özönlik.

— **„Élő Nemes ség”** című, havonként kétszer megjelenő szaklapra a t. ez. nemes családfőket és más érdeklődőket előfizetésre kéri fel dr. Szombathy Ignác. A lap programjából és szerkesztéséből ki lesz zárva minden politikai és felekezeti kérdés vitatása. A főtörvény az lesz, hogy az élő nemesek ismerjék múltjukat, jelenüket, jövőjüket, legalább minden megyében ismerjék egymást is. E szaklap három főrovatból fog állni. Az első rovat a nemességet érdeklő történelmi és jogi cikkekkel foglalja magában. A második rovat az élő nemesek összeírását fogja közölni az illető nemes családok vagy mások által beküldendő tudósítások alapján, mely czélból felkéri az illető nemes családfőket, hogy saját családjukról röviden fogalmazott tudósítást küldjenek az „Élő Nemesség” szerkesztőségének, mely tudósítások a tudósítók aláírásaival ellátva legyenek. Az „Élő Nemesség” megjelenik minden hó 5-én és 20-án egy-egy iven könyvalakban. Előfizetés egész évre 8 korona (4 frt), negyed évre 2 korona (1 frt), mely összeg az „Élő Nemesség” szerkesztőségébe (Budapest, III., Kerek-utca 35. sz.) küldendő. A lap f. é. október 4-én indul meg. Az első évfolyam főtárgya lesz „A magyar nemesség történelmi fejlődése” című tanulmányos munka.

Az új 20 koronás bankjegyek.

Folyó hó 26-án új 20 koronások bocsátatnak ki s a most forgalomban lévő ausztriai értékű 10 frtos bankjegyek befognak vonatni. A hivatalos lap ismertetése szerint a huszkoronások rétalakja 135 milliméter széles, 90 milliméter magas. Mindkét oldalukon vízjegy nélkül készült papíron vannak nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel.

A vörös színű jegykép középső tojásdad részében a magyar szövegű oldalon a Hungáriát, a német szövegű oldalon az Ausztriát ábrázoló női fej látható. Ezen keret mellett a képen 111 milliméter széles és 18 milliméter magas talpazaton, mely az írásmezőt alul a külső keretnél szegélyezi s a derékszögű keret alapjául szolgál, ülő gyermek alak babérágat tart kezében. A talpazat és keret előtt az utóbbit keresztül szelve, pajzs függ, melynek magyar szövegű oldala a nagy magyar állami czimert, német szövegű oldala pedig az ausztriai császári sást mutatja.

A díszitményes rajzokkal ellátott talpazaton a magyar szövegű oldalon íráslemez van, melyen a büntetési határozat olvasható: „A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetetté”: a német szövegű oldalon íráslemezére a huszkoronás jegy névértéke nyolcz különböző hazai nyelven van nyomtatva.

A külső 5 milliméter széles derékszögű keret felső és alsó részén a magyar szövegű oldalon négy-négy kis kör van „20” számmal: közben e szavak „Husz korona” és ékítmények foglaltatnak, míg a két oldal-rész bal- és jobbfelől e két szóval „Husz korona” két-két kis körrel, „20” számmal s változatossal ékítménnyel van ellátva.

A német szövegű oldalon a külső keret felső részében négy kis körben vannak: a „20” szám, közben e szavak „Zwanzig Kronen” ékítményekkel. A két oldal-részen hat-hat kis körben „20” számékitmény és az alsó részen a büntetési határozat német szövege, mely ekként szól: „Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft”.

E külső keret mindkét oldalán, úgy a magyar mint a német szövegoldalon, a felső szegélyben egy-egy kör alakú pajzs látható guilloche-díszítményekkel és annak sötétebb részéből a „20” szám világosan előtűnik.

A felüllyomat mindkét jegyoldalon vonal- s részben fekete pontsorokkal kapcsolatos hurokalakú zöld guilloche-rajz, mely az írásmező közepén a zöld alaphoz fehéren kiemelkedő „20” számot tartalmazza.

E guilloche-rajz sajátossága, hogy hurokjai az írásmező közepéről a jegy széle felé mind szűkebben alakulnak. A felüllyomatot kívül a papírnak fehér dupla, ivalaku vonala szegélyezi. Jobbfelől, a magyar szövegű írásmezőben, a bankjegy folyószáma, a német szövegű írásmezőben pedig a sorozat száma fekete színnel van kitüntetve. Az új 20 koronás tetszetős alaku művészi kivitelű. Csak az volna kíváncsi, hogy jusson belőle elég.

Másnap délelőtt a halottkém, dr. Fenyvesi orvos jelent meg Sekély Gábornál.

A mellékszobába mentek.

— Kedves barátom, kártársam, ma reggel N. közönségbe hívtak Cserei földbirtokoshoz, hogy feleségéről, ki az éjjel megszűnt élni a halottkémii jelentést irjam meg. Mérgezést konstatáltam!

— Mérgezést?... — hörgő Sekély tompán.

— Igen, morium mérgezést.

Midőn az ifjú férj ezt meghallotta azt mondta, hogy ön mérgezte meg, mert — mint mondá — későn tudta meg, hogy ön jegyese volt egykor az elhalt nőnek s minthogy a jeggyűrűt a leány visszaküldte, most ön személyes bosszúból követte el a-.....

Többet a férj nem mondhott, mert megőrült.

Elképzeltem az. Ön helyzetét, látva azt a nőt oly észbentő, esabos helyzetben, kit ön egykor birni kívánt s a sors megtagadta tőle. Nem esodálkozom, hogy ön zavarában azt sem tudta mit ír a betegség nemét sem birta megállapítani. Én a halottkémii látteleiben szívbajt irtam s ezt rajtam kívül más nem tudja csak ön. A férj, ki talán árulója lehetett volna; élő-halott.

Sekély Gábor nem szólt, nem szakította félbekar-társát csak bámult reá.

Fenyvesi folytatta: A 24 adag gyógyszer a beteg egyszerre bevette ezölte meg.

— Itt van rendelvénye ezts elhoztam s odanyújtotta Sekélynek.

Sekély egy szót sem szólt, élesen szembe nézett vele kártarsa, ki megdöbbenve vette észre hogy az nem él Szívszédhülés tört meg.

A szomorú hirt gyöngőden adá tudára nejének, Valeriának s aztán távozott.

Utközben mondta magában:

— De kár, igazán kár. Az orvosi kar és tudomány egy kitűnő tagját veszítettük benne. De hát érzékeny lelku volt és idealista. Megölte az idealismus....

Rozsday Albert.

HIRDETÉSEK:

Nyomdásztanoneczul

azonnal felvétetik egy megfelelő iskolai képzettséggel bíró, 14—15 éves, jól nevelt, legalább hat elemi osztályt, — vagy a középiskola két osztályát végzett ifju

FIGULI ANTAL
könyvnyomdájában.

Legelőszobba beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János

óragyár és aranyárak szállításiháza
BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezességű 15 év óta legjobb hírből álló gyártmányait.

Órák-, arany- és ezüstárakban

A czég a cs. és kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási érméknek, valamint ezekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes árak a cs. kir. fémjelző hivattól vannak felülvizsgálva és fémjelezve. Megnemfelelő becserélve vagy kívánatra a pénz visszafizáltatva lesz; ennélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, jó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panezél-láncok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm, hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegnek is elfogadhatnak.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges beküldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

7—50

Felelet: a hegedű hangu harmonika, melyen bár mely cigány primás, vagy hegedűművész játékát is lehet utánozni és pedig 2 soros félhangokkal, továbbá:

Orgona és fuvola hangu **hármónikák** 6, 8, 10, 12, 16 és 20 koronától feljebb **csengettyűvel** és **tremoioval**.

Színhármónikák minden fajta csengettyűvel;

Fuvolák 4, 6, 8 és 10 koronától feljebb;

Hegedűk 6 koronától feljebb;

Cziterák 4, 6, 10 és 16 kor. és feljebb (tollal verő vagy más fajta cziterák.)

Nemkülömben **mindenféle hangszerek** jutányos árban kaphatók;

Ocska, használt hármónikák ki javítatnak, vagy becsereleiknek.

Szilágyi Albert

vezetése alatt levő hangszer üzletben.
ARADON. fő-ut 21 szám alatt.

3—10

Fogorvos

PERL JÓZSEF

Amerikan-Dentist Dr. of. Dental Surgei

Amerikában kiképzett plombeur
Petrozsénybe érkezett.

Készít műfogakat és légnymatu fogorokokat vulcanit és aranyban.

Korona és hidmunka.

Végez mindennemű fogorvosi műtéseket, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását; fogak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

Tartózkodási idő néhány nap a
Wagner szállodában.

Értesítés.

Van szerencsém a petrosényi izraelita hitközség tisztelt tagjait értesíteni, miszerint a templomléseknek jövő évre való bérbeadások folyó hó 16-án veszik kezdetüket. A kik eddig birt helyüket tovább is megtartani ohajtják, ebbeli igényüket e **hó 16, 17 és 18-án d. u. 6 óráig** Weisz Ignác hitközségi pénztárnok urnál a bérleti összeg lefizetése által érvényesíthetik.

Ezen megszabott időn túl a templomlések — tekintet nélkül az eddigi bérlőre — bárkinek bérbeadatnak.

Gross Hermann
hitközségi elnök.

Péküzlet.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Petrozsényben a főutcán, Klein Mór örökösének a piactér mellett lévő sarokházában**

péküzletet

nyitottam s a legjobb és legjutányosabb kiszolgálás mellett fogok naponként kétszer friss süteményekkel a m. t. fogyasztó közönség igényeinek kielégítéséről gondoskodni.

Sütődémben a legjutányosabb díjért **délelőtti 9 órákor és déli 12 órákor** felelősség mellett elvállalok **mindenféle sütetést.**

Kegyes pártolást kérve vagyok

kiváló tisztelettel:
Schumacher Frigyes.

Stearoptinum

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszafizáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvéttel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.

10—20

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrosény.